

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 2 Nisan 2026
Sayı : 1808

10/3987

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'de sosyal yardıma muhtaç vatandaşların karşı karşıya kaldığı ekonomik ve sosyal sorunların araştırılması, sosyal yardım politikalarının etkinliğinin değerlendirilmesi, sosyal yardım bütçesinin yetersizliğinin ortaya konulması ve devlet desteklerinin güçlendirilmesine yönelik alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ve TBMM içtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ve teklif ederiz.

[Handwritten Signature]
Ayhan Benel
Aksaray Mv.

[Handwritten Signature]
Gülcan KIS
Mersin Mv.

[Handwritten Signature]
İzzet AKBULUT
Burdur Milletvekili

[Handwritten Signature]
Ali Bektaş
K. Maras Mv.

[Handwritten Signature]
Aykut KAYA
Antalya Mv.

[Handwritten Signature]
Deniz Demir
Ankara Mv.

[Handwritten Signature]
Süleyman ARPAÇI
Denizli Mv.

[Handwritten Signature]
Cevdet Akay
Korabük Mv.

[Handwritten Signature]
Nail GİLER
Kocaeli Mv.

[Handwritten Signature]
Süleyman BİLİBİLİ
Aydın Mv.

[Handwritten Signature]
Gülen ÖZCAN
Muğla Mv.

GENEL GEREKÇE

Türkiye son yıllarda ağır bir ekonomik krizin etkisi altında yaşamaktadır. Yüksek enflasyon, hızla artan hayat pahalılığı, gelir dağılımındaki bozulma ve alım gücündeki dramatik düşüş milyonlarca vatandaşın yaşam koşullarını derinden sarsmıştır. Resmî veriler ve kamu kurumlarının açıklamaları incelendiğinde, Türkiye’de yaklaşık 12 milyon vatandaşın sosyal yardımlarla hayatını sürdürmeye çalıştığı görülmektedir. Bu tablo, ülkemizde yoksulluğun ulaştığı boyutun açık bir göstergesidir. Sosyal devlet ilkesinin gereği olarak devletin en temel sorumluluklarından biri, ekonomik olarak dezavantajlı durumda bulunan vatandaşların korunması ve insanca yaşayabilecekleri koşulların sağlanmasıdır. Ancak mevcut bütçe politikaları incelendiğinde sosyal yardımların bu sorumluluğu yerine getirmekten uzak olduğu görülmektedir. Türkiye’de sosyal yardımlara ayrılan kaynakların milli gelire oranı yüzde 1 seviyesinin dahi altında kalmaktadır. Buna karşın 2025 yılı itibarıyla merkezi yönetim bütçesinden faiz ödemeleri için milli gelirin yaklaşık yüzde 3,3’üne denk gelen bir kaynak ayrılmıştır. Bir başka ifadeyle, devlet bütçesinde faiz ödemelerine ayrılan pay, milyonlarca yoksul vatandaş için ayrılan sosyal yardım bütçesinin katbekat üzerindedir. Bu tablo, sosyal devlet anlayışı açısından ciddi bir çelişkiyi ortaya koymaktadır.

Bugün Türkiye’de milyonlarca insan temel ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanmaktadır. Artan kira fiyatları, gıda enflasyonu, enerji maliyetleri ve temel yaşam giderlerindeki yükseliş özellikle dar gelirli aileleri, işsizleri, yaşlıları, engellileri ve sosyal güvencesi olmayan vatandaşları ağır bir yaşam mücadelesiyle karşı karşıya bırakmıştır. Sosyal yardımlarla geçinmeye çalışan milyonlarca vatandaş, mevcut yardım miktarlarının hızla artan hayat pahalılığı karşısında son derece yetersiz kaldığını ifade etmektedir. Öte yandan sosyal yardım sisteminin yapısı, dağıtım mekanizmaları ve etkinliği konusunda da kamuoyunda ciddi tartışmalar bulunmaktadır. Sosyal yardımların yeterli olup olmadığı, yardımların ihtiyaç sahiplerine adil ve şeffaf biçimde ulaşıp ulaşmadığı ve sistemin yoksulluğu azaltma konusunda ne ölçüde etkili olduğu yönünde önemli soru işaretleri bulunmaktadır. Bir ülkede milyonlarca vatandaşın sosyal yardımlara bağımlı hale gelmesi yalnızca ekonomik bir sorun değil, aynı zamanda ciddi bir sosyal politika sorunudur. Üretim gücüne sahip bir toplumda milyonlarca insanın yoksulluk sınırının altında yaşamaya mahkûm edilmesi, sosyal devlet ilkesinin zayıfladığını ve gelir dağılımındaki adaletsizliğin derinleştiğini göstermektedir. Faize ayrılan kaynakların yoksullara ayrılan kaynağın kat kat üzerine çıktığı bir bütçe düzeni sürdürülebilir değildir. Devlet bütçesinin önceliklerinin yeniden değerlendirilmesi, sosyal yardımların kapsamının genişletilmesi ve sosyal yardıma muhtaç vatandaşların insanca yaşayabilecekleri bir destek mekanizmasının oluşturulması gerekmektedir.

Bu nedenle Türkiye’de sosyal yardıma muhtaç vatandaşların yaşadığı ekonomik ve sosyal sorunların tüm boyutlarıyla araştırılması, sosyal yardım politikalarının etkinliğinin değerlendirilmesi, sosyal yardım bütçesinin yeterliliğinin incelenmesi ve sosyal devlet ilkesinin gerektirdiği politikaların hayata geçirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi bünyesinde bir araştırma komisyonu kurulması büyük önem taşımaktadır.

Bu gerekçelerle sosyal yardıma muhtaç vatandaşların yaşadığı sorunların tüm yönleriyle araştırılması ve devlet desteklerinin güçlendirilmesine yönelik çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması gerekli görülmektedir. Bu amaçla **Anayasa’nın 98’inci** ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün **104 ve 105’inci** maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

